O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

2001 йил 17 май пайшанба

Сотувда эркин нархда № 96 (2658)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

«ШУ АЗИЗ ВАТАН – БАРЧАМИЗНИКИ» ФЕСТИВАЛИ

Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги - ЎзА, “Маънавият ва маърифат” кенгаши ва Бадиий академия ҳамкорликда мамлакатимиз мустақиллигининг 10 йиллиги муносабати билан “Шу азиз Ватан - барчамизники” фестивалини ўтказмоқда. Фестивалда Қорақалпоғистон Республикаси, барча вилоятлар ва Тошкент шаҳри иштирок этади.

Ушбу тадбирни ташкил этишдан мақсад мамлакатимизнинг шаҳар ва қишлоқларида истиқлол йилларида Президентимиз Ислом Каримов раҳномалигида амалга оширилган улкан бунёдкорлик ишлари, фойдаланишга топширилган ва қурилаётган саноат корхоналари, маданиятимиз ва маърифатимиз тараққиётига хизмат қилувчи янги иншоотлар, халқимизнинг бугунги ҳаёти ва турмуши билан таништиришдан иборат. Фестивалда турли мавзулардаги бадиий фотокўргазмалар ташкил этилади. Бундан ташқари, ҳар бир вилоят ва Қорақалпоғистоннинг ўзига хос маданияти, санъати ва халқ ҳунармандлиги намуналари ҳам кенг намойиш қилинади.

Анжуман Бадиий академиянинг марказий кўргазмалар залида ўтказилади.

Фестивални 17 май куни соат ўнда Қашқадарё вилояти очиб беради.

Қашқадарё мамлакатимизнинг энг катта салоҳиятга эга бўлган вилоятларидан биридир. Бугун воҳа бутун мамлакатимизда бўлгани сингари буюк ўзгаришларни бошдан кечирмоқда. Истиқлол йилларида вилоят таниб бўлмас даражада ўзгарди. Янгидан-янги саноат корхоналари, турар-жойлар ва бошқа иншоотлар қад ростлади. Муборак газни қайта ишлаш корхонаси, “Қаштекс” қўшма корхонаси, Шаҳрисабз пиллани қайта ишлаш фабрикаси, шу кунларда қурилиши жадаллик билан давом эттирилаётган Шўртан газ-кимё мажмуи каби йирик саноат гигантлари мамлакатимиз иқтисодиётининг юксалиш рамзларидан саналади.

Фестивал ўтказиладиган Бадиий академия марказий кўргазмалар залида Қашқадарёнинг иқтисодий салоҳияти, тарихи ва маданиятини акс эттирувчи ўнлаб фотосуратлар намойиш этилади. Шунингдек, бу ерда вилоятда ишлаб чиқарилаётган экспортбоп халқ истеъмоли молларининг тақдимот маросими ҳам уюштирилади.

Залнинг бир қисмида Қашқадарё халқ амалий санъати намуналари қўйилади. Шу ернинг ўзида вилоятдаги таниқли халқ усталари ясаган буюмлар савдоси ҳам уюштирилади.

Қашқадарёда халқ оғзаки ижоди тобора ривож топиб бораётган соҳалардан. Қашқадарёлик ўнлаб бахшилар ўзбек халқ оғзаки ижоди намуналарини кўз қорачиғидек асраб, келажак авлодга етказишга катта ҳисса қўшиб келмоқда. Вилоятнинг “Шу азиз Ватан - барчамизники” фестивалида этнографик ва фолклор ансамбларининг чиқишлари ҳам кутилмоқда.

Фестивалда Ўзбекистон Президенти девонининг масъул ходимлари, ҳукумат аъзолари, вазирлик ва идоралар раҳбарлари, дипломатик корпус ва жамоатчилик вакиллари, Қашқадарё вилояти раҳбарияти иштирок этади.

“Шу азиз Ватан — барчамизники” фестивалига марҳамат!

(ЎзА).

Хирмонга барака!

Сурхондарёнинг жанубий туманларида ғаллага ўроқ тушди

Жарқўрғон туманидаги «Халқобод» ширкатлар хўжалигидан Аҳмад ижарачининг буғдойини чала таҳлил (апробация) қилган агрономлар «гектарига, оқсоқол, 46 центнердан ҳосил етиштирибсиз», дейишганди. Ўриб-янчилган буғдойни тарозига қўйиб кўрсалар, ҳосилдорлик 51 центнерга чиққанини кўриб, ижарачи дўпписини осмонга отди. Комбайнчини бағрига босди. Бу — ижарачининг доннинг бир донасини ҳам ерга тўкмасдан ғалла ўраётган комбайнчига билдирган миннатдорчилиги эди.

Ижарачи қуруқ миннатдорчилик билан чекланмади. Шу ернинг ўзида ўз ҳисобидан комбайнчига мукофот эълон қилди.

— Манфаатдорлик — энг зўр ташвиқот, — дейди хўжалик бошқаруви раиси Неъмат Аҳадов. — Бир деҳқоннинг меҳнати минг одамга татийди: хўжаликнинг хирмони тўлиб-тошади. Дон сочган, йил — ўн икки ой мобайнида далада пешона тери тўккан деҳқон омбори обод бўлади. Кўнгли қувончу хотиржамликка тўлиб, янада унумлироқ ишлай бошлайди.

«Халқобод»ликлар бултур ғалла сотиш шартнома режасини мамлакатимизда биринчи бўлиб бажаришганди. Раиснинг айтишича, ана шу рекорд бу йил ҳам, албатта, такрорланади. Деҳқонлар 5 иш кунида 1000 тонна ғалла тайёрлаб, режани аллақачон 60 фоизга етказишгани шу гапнинг тўғри бўлиб чиқишидан далолатдир.

Вилоят «Агромашсервис» бирлашмаси ходими Аллаберди Маматқулов таъкидлаганидек, яқин икки-уч кун ичида 119 та «Кейс» ва бошқа комбайнларнинг ҳаммаси ғалла ўримига олиб чиқилади. Ўримни фақат «Халқобод»дагидай сифатли ўтказмоқ, яхши ишлаган, ишлаётганларни ардоқлаб рағбатлантирмоқ учун барча чора-тадбирлар қўлланилади.

Вилоят деҳқонлари «Бу йил 383 минг тонна бошоқли дон етиштирамиз (шунинг 230 минг тоннаси давлатга сотилади), дейишмоқда. Шу яхши ният амалга ошса, хирмону омборларга бултургидай икки ҳисса кўп дон жамғарилади. Энг муҳими, мутахассислар ва деҳқонларнинг таҳлилларига кўра, режани қоплайдиган ҳосил бор.

Энди гап фақат ғалвирни сувдан шошилмасдан, айни пайтда хотиржамлигу ўзибўларчиликларга берилмасдан кўтариб олишда қолди.

Олимжон УСАНОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

САЙЁР ЙИҒИЛИШ

Бухорода “Ўзкоммунхизмат” агентлиги ҳайъатининг сайёр йиғилиши бўлиб ўтди. Унда Президент Фармонлари ва ҳукуматнинг тегишли қарорлари асосида Бухоро вилоятида коммунал хўжалиги соҳасида олиб борилаётган иқтисодий ислоҳотларнинг ижроси масаласи муҳокама қилинди.

Маълумки, Вазирлар Маҳкамасининг шу йил биринчи чорак якунлари муносабати билан ўтказилган йиғилишида Бухоро вилоятида коммунал хўжалиги соҳасида жиддий камчиликларга йўл қўйилаётгани, аҳолини табиий газ, ичимлик суви, иссиқлик энергияси билан таъминлаш борасидаги ишлар қониқарсиз аҳволда экани, дебиторлик қарзлари ҳаддан ташқари кўпайиб бораётгани қаттиқ танқид остига олинган эди.

Мана, орадан бир ойдан зиёд вақт ўтди. Хўш, вилоятда бу соҳада ижобий силжишлар бўлдими? Маъруза ва музокараларда таъкидланганидек, вилоят коммунал хўжалиги тизимида муайян ишлар амалга оширилган. Жумладан, 33 та ширкат тузилган, улар ихтиёрида 692 та кўп қаватли уй бор. Бухоро шаҳридаги “Уй-жой — XXI аср”, “Ёшлик”, “Созловчи”, “Келажак”, “Халқпарвар” каби ширкатлар хизмати аҳолига манзур бўлмоқда. Лекин Вазирлар Маҳкамаси мажлиси қарори баённомасида алоҳида қайд қилинганига қарамай, ечимини топмаётган муаммолар ҳануз кўп. Хайъатнинг сайёр йиғилишида Бухоро вилояти коммунал хўжалиги тизимида ислоҳотларни янада чуқурлаштиришга қаратилган амалий тадбирлар белгиланди.

Йиғилишда Бухоро вилояти ҳокими С.Ҳусенов сўзга чиқди.

Илҳом САФАР, ЎзА мухбири.

ЯНГИ АВЛОД УЧУН ДАРСЛИКЛАР

Республика таълим марказида бўлиб ўтган семинар-кўргазма мамлакатимизда ташкил этилган узлуксиз таълим тизимини дарсликлар ва янги турдаги ўқув қўлланмалари билан таъминлаш масаласига бағишланди. Ушбу анжуман Халқ таълими вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳамда Давлат матбуот қўмитаси томонидан ташкил этилди. Семинарда олий ва ўрта махсус ўқув юртлари раҳбарлари, олимлар, янги ўқув адабиёти муаллифлари, республика нашриётлари вакиллари қатнашди.

Мамлакатимизда бугунги кунда касбий маҳорати, салоҳияти юксак, маънавий баркамол, миллий мустақиллик ғоясига асосланган янги тафаккурга эга мутахассисларга эҳтиёж катта, деди семинар очилишида Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосари Ҳ.Кароматов. Таълим дарсликдан бошланади. Президентимиз Ислом Каримов кўп бора таъкидлаганидек, Кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг амалга оширилиши кўп жиҳатдан янги авлод учун эски ғоявий ақидалардан холи, миллий ва умуминсоний қадриятларга асосланган, халқаро таълим стандартлари ва давр талабларига мос ўқув адабиёти яратилишига боғлиқ.

Семинарда олий ва ўрта махсус таълим вазири С.Ғуломов, халқ таълими вазири Р.Жўраев, Давлат матбуот қўмитаси раиси Р.Шоғуломов маъруза қилди.

Вазирлар Маҳкамаси 1998 йил 5 январида узлуксиз таълим тизими муассасаларини ўқув адабиёти билан таъминлашни такомиллаштириш тўғрисида қарор қабул қилганидан сўнг бу борадаги ишлар жадаллаштириб юборилди. Ишлаб чиқилган давлат стандартларига мувофиқ равишда 1997-2000 йилларда республика мактаблари учун 7 тилда 142 номдаги янги дарсликлар ва ўқув қўлланмалари чоп этилди. Дарсликларнинг бир қис-

(Давоми 2-бетда).

ЯПОНИЯ ЎЗБЕКИСТОННИ ЎЗИНИНГ МИНТАҚАМИЗДАГИ АСОСИЙ ШЕРИГИ, ДЕБ ҲИСОБЛАМОҚДА

Ўтаётган ҳафта Ўзбекистон-Япония муносабатлари ривожида муҳим ўрин тутувчи давр бўлди. “Кейдзай Доюкай” корпоратив раҳбарлар уюшмаси делегациясининг ташрифи ва бу ташриф асносидаги мулоқотлар ҳамкорликнинг ҳозирги аҳволини яна бир бор таҳлил этиш, унга янги йўналишлар қўшиш ва истиқболдаги режаларни белгилаш имконини берди.

Фурсатдан фойдаланиб, икки томонлама ҳамкорликнинг таҳлили ва мониторингига кенгроқ тўхталсак. Япония 1991 йилдаёқ Ўзбекистон мустақиллигини тан олди ва кейинги йили ўзаро дипломатия муносабатлари ўрнатилди. Президент Ислом Каримовнинг 1994 йили Японияга бурган расмий ташрифи эса муносабатлар ривожида ғоят муҳим аҳамият касб этди. Бу ташриф асносида давлатлараро муносабатларнинг ҳуқуқий асосини ташкил этувчи ҳужжатлар имзоланди.

Ўша вақтдан буён ҳамкорлик изчил ривожланмоқда. Ўзбекистон алоқаларни янада кучайтиришга эътибор қаратяпти. Зеро, иқтисоди ривожланган қудратли Япония халқаро ҳамжамиятнинг таъсир доираси анча кенг аъзоси, йирик минтақавий ва халқаро муаммолар ечимига катта ҳисса қўша оладиган давлат ҳисобланади. Шу муносабат билан, Ўзбекистон Осиё қитъаси ва умуман бутун дунёда кечаётган жараёнларда Япониянинг иштироки кучайишининг тарафдоридир.

Ўзбекистон Япония билан БМТ ва бошқа халқаро ташкилотлар доирасида фаол ҳамкорлик қилмоқда. Мамлакатимиз Япониянинг БМТ Хавфсизлик Кенгашига доимий аъзо сифатида қабул қилиниши ғоясини қўллаб-қувватлайди. Шунингдек, Ўзбекистон “Экспо-2005” кўргазмаси Япониянинг Нагоя шаҳрида ўтказилишининг тарафдори бўлди.

Ўз навбатида, Япония ташқи сиёсат борасида Ўзбекистон илгари сураётган ташаббусларни қўллаб-қувватлаб келмоқда. Кунчиқар мамлакати халқаро иқтисодий ва молиявий ташкилотларда фаоллик билан Ўзбекистон тарафини тутмоқда.

Япония Ўзбекистонни минтақавий етакчи ва Марказий Осиёдаги асосий шерик ҳисоблайди. Мамлакатимизнинг изчил ривожланиш йўлига тушиб олгани минтақада барқарорлик ва осойишталик сақланишини таъминламоқда. Бу эса Япония сармояси учун кенг йўл очиб, унинг фойдалилиги ва хавфсизлигини кафолатлаб турибди.

XXI асрда Япония жаҳон сиёсати ва иқтисодиётида марказий ўрин эгаллаши равшан. Шуни инобатга олсак, мантиқан қаралганда, Ўзбекистон унинг Марказий Осиёдаги манфаатларини ҳимоялаш ва рўёбга чиқаришда ўзига хос восита бўлади. Мутахассисларнинг фикрича, Ўзбекистон билан Япония пухта ўйланган узоқ муддатга мўлжалланган муносабат қурмоқда. Шу боис расмий Токионинг Марказий Осиё барқарорлигига таҳдидларнинг олдини олиш масалаларига ёндашуви изчиллашиб бораётгани алоҳида аҳамият касб этади. Халқаро террорчилик, диний экстремизм ва наркобизнесга қарши самарали курашиш учун нафақат мамлакат даражасида, балки халқаро миқёсда амалий чоралар ишлаб чиқиш, хавфсизлик бўйича икки томонлама ва кўп томонлама ҳамкорликни фаоллаштириш керак.

Энди яна Япониядаги йирик ишбилармон доиралар вакилларининг куни кеча ниҳояланган ташрифига қайтиб, у билан боғлиқ тадбирлар, кўзланган мақсаддару белгиланган вазифалар, музокараларнинг якунлари ҳақида фикр юритсак.

“Кейдзай Доюкай” уюшмаси Япония иқтисодини тиклаш мақсадида жипслашган ишбилармонлар томонидан 1946 йили ташкил этилган

(Давоми 2-бетда).

КЕЧА, БУГУН, ЭРТАГА

Попнинг «кумуш тола»си

Поп тумани пиллакорлари Наманган вилоятида биринчи бўлиб шартномавий режани уддаладилар. Қабул пунктларига 150 тонна юқори сифатли «кумуш тола» етказиб берилди.

Хорижликларнинг плёнка остида ипак қурти парваришлаш технологиясини илк бор қўллаган тармоқ меҳнатчиларининг муваффақиятида «Дўстлик», Худойбергaнов номли, «Сирдарё», «Ғурумсарой» ширкат хўжаликлари пиллакорларининг ҳиссаси катта.

Туман пиллакорлари яна 60 тонна ҳосил топшириб, ялпи хирмонни 200 тоннага етказишмоқчи.

Қудратилла НАЖМИДДИНОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Мустақиллик боғлари

Чирчиқ шаҳри ҳокимлиги Чирчиқ тепалигидаги 70 гектар ва дарё бўйидаги 10 гектардан иборат майдонда боғ яратишга қарор қилди. Янги боғларни бунёд этишда шаҳардаги корхоналар, муассаса ва ташкилотлар, шунингдек, ўқув юртларининг талабалари фаол қатнашмоқдалар.

Ушбу боғлар мустақиллигимизнинг 10 йиллик байрамига чирчиқликларнинг ўзларига хос совғаларидир.

Рўзимат ДАМИНОВ.

Дарё сенга боқмаса...

... сен янги технологияларга боқишинг керак. «Қорақалпоқтомат» корхонаси шу ҳикматга амал қилган ҳолда қурғоқчилик шароитида исроиллик тадбиркорларнинг очиқ майдонда томчиллатиб суғориш технологиясини жорий этдилар. Шу усул билан 140 гектар майдонда мўл помидор етиштириш кўзланмоқда. Мазкур технология асосида гектар ҳисобига 1000 центнергача сара ҳосил олиш билан бирга оқар сувни кескин тежаш мумкин!

Қ. ЯНГИБОЕВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Ғўза гуллади

Экиш мавсумига барвақт киришиб, эртаки ҳосил етиштириш ва йиғиб-териб олиш Термиз туманидаги «Халқобод» ширкат хўжалиги аъзолари учун одатга айланган.

Халқободликлар шартномада белгиланган 10 тонна пиллани биринчилардан бўлиб тарозига қўйган эди. Хўжаликда арпа ўрими бошланганига ҳам мана уч-тўрт кун бўлди. Энди уларнинг ғўзаси гулга кирди.

15 мартда андижонча усулда эллик гектар майдонда плёнка остига чигит қадалган эди. Ана шу майдондаги ипак пахтанинг «Т-31» нави вилоятда биринчи бўлиб гул кўрсатди.

Чори ТЎХТАЕВ, ЎзА мухбири.

Оқсоқоллар кенгашиб олишди

Фарғона вилоятида фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига сайлов ўтказишда пухта ҳозирлик кўриляпти. Куни кеча вилоят ҳокимлигида кадрлар танлашда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига ёрдам кўрсатиш масалаларига бағишланган машварат бўлиб ўтди.

Н. СОБИРОВ.

ТАНЛОВГА МАРҲАМАТ!

«Халқ сўзи» ва «Народное слово» газеталари ва республика «Маънавият ва маърифат» маркази Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 10 йиллигига атаб

«ВАТАН ЯГОНАДИР, ВАТАН БИТТАДИР»

мавзуида республика ижодкорлари танловини ўтказади.

Унда ўзбекистонлик ҳар бир ижодкор миллий мустақиллигимиз ғояларини шакллантириш, замонамиз қаҳрамонлари ҳамда ёшларимизнинг жамиятдаги ўрнини белгиловчи омиллар, Ўзбекистоннинг маънавий қадриятлари ва маданият соҳасида эришган ютуқлари, мамлакатимиз халқ хўжалигининг барча соҳаларида ўн йил мобайнида амалга оширилган бунёдкорлик ишлари, ислоҳотлар самараси, ижтимоий-сиёсий, иқтисодий, маърифий ҳаётимиздаги ўзгаришлар ва янгиланишлар ҳақида ўз

ПУБЛИЦИСТИК, ТАНҚИДИЙ-ТАҲЛИЛИЙ МАҚОЛАЛАРИ, ОЧЕРКЛАРИ, ДОСТОН ВА ҲИКОЯЛАРИ ҲАМДА ФОТОСУРАТЛАРИ

билан қатнашиши мумкин. Энг яхши деб топилган асарлар «Халқ сўзи» ва «Народное слово» газеталарида чоп этилади.

Ғолиблар қуйидаги мукофотлар билан тақдирланадилар:

Битта биринчи мукофот – компьютер.

Иккита иккинчи мукофот – иккита телевизор.

Учта учинчи мукофот – учта видеомагнитафон.

Ва бешта рағбатлантирувчи мукофот — **қиймати 50 минг сўмдан зиёд бўлган қимматбаҳо совғалар.**

Танлов жорий йилнинг 20 августида якунланади. Танлов ғолибларига мукофотлар **1 сентябр — республика мустақиллигининг 10 йиллиги арафасида** топширилади.

Мурожаат учун манзилимиз:

Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй. Телефонлар: 133-57-34, 133-10-28, 133-14-29.

ТАШКИЛИЙ ҚЎМИТА.

ЖАҲОН 24 СОАТ ИЧИДА

Гонгадзе қотиллари аниқланди

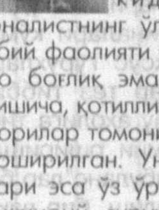

Ўтган йил куз ойида ўлдириб кетилган киевлик мустақил журналист Георгий Гонгадзе қотили топилди. Украина ички ишлар вазири Юрий Смирновнинг таъкидлашича, журналистнинг ўлими унинг касбий фаолияти билан мутлақо боғлиқ эмас. Маълум бўлишича, қотиллик бир гуруҳ безорилар томонидан амалга оширилган. Унинг ижрочилари эса ўз ўрнида бошқа жиноий гуруҳ қурбони бўлган. Айни пайтда мазкур жиноятчилар қўлга олинган.

Фермерлар қашшоқлик ёқасида

Кофе саноатига тегишли бўлган янги маърузада зикр этилишича, ривожланган мамлакатларнинг миллионлаб кофе етиштирувчи фермерлари мутлақо кутилмаган қашшоқлик ёқасида турибди. Транс миллий озиқ-овқат корпорацияларини ҳосил сотувидан катта миқдорда бай олаётганлиги бунга сабаб бўлмоқда.

Хитой иқтисоди юксалишда

Хабарларга қараганда, Хитой экспорти ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 11 фоизга ўсиб, 22,8 миллиард долларни ташкил қилган.

Шаймиев Федерация Кенгашидан кетди

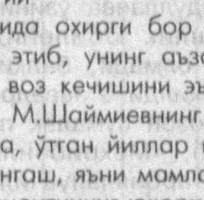

Кеча Татаристон раҳбари Минтемир Шаймиев Россия Федерация Кенгаши йиғилишида охирги бор иштирок этиб, унинг аъзолигидан воз кечишини эълон қилди. М.Шаймиевнинг айтишича, ўтган йиллар ичида Кенгаш, яъни мамлакат парламентининг юқори палатаси ўзининг вазифасини тўлиқ бажара олмаган. Бу ҳол эса унинг бундай қарорга келишига сабаб бўлган.

Сўнгги сонияларда

Яна олти кундан сўнг Фаластин раҳбари Ёсир Арафат АҚШ Давлат котиби Колин Паэул билан Парижда учрашадиган бўлди.

* * *

Дастлабки хабарларга қараганда, Филиппинда сенат аъзолиги ва маҳаллий маъмурият учун ўтказилоётган сайловларда амалдаги Президент Арройо хоним тарафдорлари устун келмоқда.

* * *

Индонезия Президенти Абдураҳмон Воҳид ўзига билдирилган ишончсизлик масаласини мамлакат парламентида кўриб чиқишга хоҳиш билдирди. У, шунингдек, 2004 йилда ўтказиладиган президентлик сайловларида ўз номзодини қўйишини ҳам айтди.

«Ўзбекистонда ишлаб чиқарилган»

«ЎзСматана» маҳсулотлари — Европага

Бугунги кунда мамлакатимиз аҳолиси, корхона ва ташкилотлар фойдаланаётган сув ўтгазгич жиҳозларининг асосий қисми қаттиқ валюта эвазига хорижий давлатлардан келтирилаётганлиги ҳеч кимга сир эмас. Чунки бундай ускуналар асосан Россия Федерацияси, Германия ва Италия давлатлари корхоналарида тайёрланади. Шу боис уларнинг нархи сўнгги пайтларда ниҳоятда осмонга чиқиб кетди. Масалан, биргина оддий сув ўтгазгичнинг нархи Тошкент бозорларида 30-35 минг сўмни ташкил этмоқда. Табиийки, ана шу юқори нарх нафақат аҳолига, балки уй-жойларга маиший хизмат кўрсатувчи ташкилотлар ҳамда турар жой биноларини қуриб, фойдаланишга топширадиган корхоналар олдида ҳам бир қанча муаммоларни юзага келтирмоқда.

Буни ўз вақтида англаб етган Тошкент шаҳар ҳокимлигининг Инновация бош бошқармаси шу йилдан бошлаб бундай турдаги маҳсулотларни ўзимизда ишлаб чиқаришни йўлга қўйишни мақсад қилиб қўйишганди. Ниҳоят, жорий йилнинг бошида Германия ва словакиялик ҳамкорлар билан умумий Низом жамғармаси 600 минг АҚШ долларидан иборат қўшма корхонани барпо этиш бўйича уч томонлама келишувга эришилди. Улар билан тузилган шартномага кўра, бу ерда йилига 15 миллион АҚШ долларилик сантехника буюмлари ишлаб чиқарилиб, шундан тенг ярмини ички бозорга, қолган қисмини экспортга йўналтирилиш кўзда тутилган.

Қисқа вақт ичида Германия ва словакиялик мутахассислар бўлажак корхонани Италия технологияси асосида жиҳозлашга киришдилар. Айни пайтда қоплаш ва никеллаш цехларида сўнгги монтаж ишлари бажарилмоқда. Шунингдек, хорижлик мутахассислар ёрдамида салкам юз нафарга яқин маҳаллий ёшлар қайта ўқитилиб, янги ишга жалб этилди.

Мана шу ишларнинг самараси туфайли яқинда корхона жамоаси 105 минг АҚШ долларига тенг қийматдаги дастлабки маҳсулотни Словакияга экспорт қилди. Бундан ташқари, Қашқадарё ва Сурхондарё вилоятларидан ҳам катта миқдордаги буюртмалар қабул қилинди.

— Корхонамиз тўлиқ ишга тушгач, бу ерда жаҳон андозалари талабларига жавоб берадиган, бунинг устига, Европа маҳсулотларига нисбатан бирмунча арзон бўлган 22 турдаги сантехника буюмлари ишлаб чиқариш йўлга қўйилади, — дейди "ЎзСматана" Ўзбекистон-Германия-Словакия қўшма корхонасининг бош иқтисодчиси Шавкат Нормуродов. — Маҳсулотларимиз учун зарур бўлган лотун, мис ва рух қоришмаси, силикат қум ҳамда бошқа ярим тайёр хомашёлар Фарғона вилояти ва Олмалиқ шаҳридан келтирилаётганлиги сабабли, унинг таннархи бирмунча арзонга тушмоқда. Бу эса ўз навбатида нафақат ички бозорда, балки Марказий Осиё ҳамда жаҳон бозорида ҳам ўз ўрнимизни топишимизга имкон яратаяпти.

Шу билан бирга, корхона маъмурияти хорижлик ҳамкорлар билан биргаликда бу ерда газ ва сув ўлчагич асбоблари ишлаб чиқаришни ҳам мўлжаллашмоқда. Янги маҳсулот турларига "Тошкент-Циннер" қўшма корхонаси асосий буюртмачи бўлиши кўзда тутилмоқда. Кўриниб турибдики, қўшма корхонада янги маҳсулот турлари ишлаб чиқарилиш бароборида қўшимча ишчи ўринлари ҳам ташкил этилади.

Баҳодир ОСТОНАҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

СУРАТЛАРДА: йиғув цехида; уста Камол Усмонов ва йиғувчи Шавкат Усмонов иш устида.

Эркин БОТИРОВ олган суратлар.

Жаҳонда ҳар йили 15 май — Халқаро оила куни сифатида кенг нишонланади. Шу муносабат билан Ўзбекистон хорижий мамлакатлар билан дўстлик ва маданий-маърифий алоқалар жамиятлари Кенгашига япониялик бир гуруҳ аёллардан иборат «Оила тинчлиги» Халқаро Федерацияси вакиллари ташриф буюрди.

«Ўзбек аёлига ҳавасим келди»

Федерация ижрочи директори Мияко Аяко хоним бошчилигидаги меҳмонлар ўзбек аёллари билан учрашди. Улар бир нечта оилаларда бўлиб, ўзбек хотин-қизларининг турмуш тарзи, урф-одатлари билан танишди.

— Мен илгари ҳам мамлакатингизга ташриф буюрган эдим, — дейди Мияко Аяко хоним. — Ўзбек оилаларида ота-онанинг фарзандлари билан бирга яшаши одатий ҳол экан. Ҳаттоки, бир оилада учинчи авлод ҳам истиқомат қилаётганини кўриб ҳайратландим. Биз японларда бундай эмас. Япон оиласида одатда иккитадан ортиқ фарзанд бўлмайди. Шундай бўлса-да, улар мустақил ҳаёт кечириш учун алоҳида яшайдилар. Сизлардаги ота-онага ҳурмат, қайнона-келин, қайнота-куёв, келин-куёв муносабатларидан ўрнак олса арзийди. Бундан ташқари, сизларда аёлларга алоҳида ҳурмат билан қарашар экан. Президентингиз томонидан 2001 йилнинг Оналар ва болалар йили деб эълон қилиниши ҳам бунинг исботидир. Сўзимнинг охирида шуни айтмоқчиман, менинг ўзбек хотин-қизларига ҳавасим келди.

(ЎзА).

ЯПОНИЯ ЎЗБЕКИСТОННИ ЎЗИНИНГ МИНТАҚАМИЗДАГИ АСОСИЙ ШЕРИГИ, ДЕБ ҲИСОБЛАМОҚДА

(Давоми. Боши 1-бетда).

эди. Бугун у мамлакатдаги энг йирик тўртта иқтисодий ташкилотнинг биридир. У Япониянинг иқтисодий ва ижтимоий равнақи учун ҳам мамлакат ичкарисида, ҳам хорижда турли ташаббуслар илгари сураётган етакчи фирма ва компаниялар раҳбарларини ўзига бирлаштирган.

Уюшма бошқа турдош ташкилотлардан шуниси билан фарқланадики, унинг аъзолари ўзи хизмат қилаётган компания вакили эмас, оддий ишбилармон ё маслаҳатчи сифатида фаолият юритади. Бошқача айтганда, аъзолик тўлалигича ақлий қобилият ва шахсий хизматларга асосланади. Айни кунда "Кейдзай Доюкай"нинг 900 компанияда ишлайдиган 1400 нафар шундай аъзоси бор.

Уюшма делегацияси шу кунгача уч марта Ўзбекистонга ташриф буюрди. Куни кеча ниҳоясига етган учинчи ташриф айниқса самарали бўлди. Уюшма президенти Коичи Минагучи раҳбарлик қилган делегация таркибига "Иточу корпорейшн" (универсал савдо компанияси, 2000 йили унинг айланма маблағи 114 миллиард АҚШ долларидан ошиб кетган), "Жанан ойл терминал Ко. Лтд." (Япониядаги нефт ва нефт маҳсулотлари ташувчи энг йирик компаниялардан бири, 2000 йилда 8,25 миллион тонна маҳсулотни манзилга етказган), "Жапан атомик пауэр компани" (атом электр станциялари қуриш ва бошқаришга ихтисослашган, 1999 йилги даромади 1,4 миллиард АҚШ долларига тенг бўлди), "Кредит Сэзон" (тахминан 10 миллион мижозга хизмат кўрсатувчи йирик савдо-молия компанияси), "Номура рисёрч институт" (тадқиқот институти, умумий сармояси 10,1 миллиард иенга тенг), "Сумитомо лайф рисёрч институт" (иқтисодиёт, молия ва суғурта бўйича консалтинг хизмати кўрсатиш соҳасида тадқиқот ўтказувчи институт) каби компанияларнинг раҳбарлари кирган эди.

"Кейдзай Доюкай" хусусий бизнесни ва миллий иқтисодиётни ривожлантириш, хорижда самарали фаолият кўрсатиш бўйича Япония ҳукумати, фирма ва компаниялари, ишбилармон доираларига тавсия, маслаҳат ва таклифлар беради. Уюшма президенти К.Минагучи Япониянинг янги Бош вазири Дзюнъитиро Коидзуми билан учрашиб, уни ўзи раҳбарлик қилган мазкур делегациянинг Ўзбекистонга ташрифи якунлари билан таништиришмоқчи. Шунингдек, мулоқот чоғида ўзаро ҳамкорликнинг бугунги аҳволи батафсил таҳлил этилиши ҳамда Ўзбекистон-Япония алоқаларини кенгайтириш ва чуқурлаштириш бўйича янги таклифлар ўртага ташланиши кутилмоқда.

Хабар қилинганидек, уюшма делегацияси Ўзбекистон Макроиқтисодёт ва статистика, Маданият ишлари вазирликларида, Марказий банкда учрашувлар ўтказди. Бундан кўзланган бош мақсад ҳукумат томонидан яқин келажакда амалга оширилиши белгиланган иқтисодиётни реструктуризация қилиш дастури билан танишув эди. Мулоқотларда К.Минагучи, Ислом Каримов раҳбарлигида амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотлар ва тузилмавий ўзгаришлар, уларнинг фаол сармоялаш сиёсати билан бақамтилиги Япониянинг Ўзбекистонни асосий шерик қилиб танлашига омил бўлганлигини таъкидлади. Дарҳақиқат, Ўзбекистонда 1996 йилдан буён иқтисодий ўсиш кузатилмоқда ва у минтақадаги бошқа давлатлардан олдинда бормоқда. К.Минагучининг таъкидлашича, Ўзбекистон ўзи кўраётган даромадни ишлаб чиқариш ва қайта ишлаш соҳаларини кенгайтиришга йўналтириб, шундай оқилона сиёсат юритмоқдаки, натижада қўшни мамлакатлардан фарқли ўлароқ, жаҳон бозори конъюнктурасига боғлиқлик имкон қадар камаймоқда. Қўшни мамлакатларда бунинг аксини, яъни жаҳон бозоридаги юксак даражада беқарорлик хусусиятига эга бўлган нарх-наволарга боғлиқликни кўриш мумкин.

Шу билан бирга, уюшма делегацияси Ўзбекистон ҳукуматининг мавжуд имкониятлардан самарали фойдаланишни йўлга қўйишга қаратилган ишончли молиявий тизим яратиш борасидаги саъй-ҳаракатларига юқори баҳо берди. Кичик ва ўрта бизнеснинг жадал ривожланиб бораётгани, бу соҳаларга халқаро молиявий муассасаларнинг кредитлари жалб этилаётгани ҳам юқори баҳога сазовор деб топилди. К.Минагучи айтганидек, "юритилаётган сиёсатнинг прагматиклиги ҳам шундан билинади, ҳар қандай замонавий давлат кичик ва ўрта бизнес билан ривожланади".

Учрашувларда Япония делегацияси аъзолари фуқароларимизнинг илмий салоҳияти юқорилиги, мамлакатимиз эса табиий ва инсоний заҳираларга бой эканлигини таъкидладилар. Айни вақтда шу ҳам қўшиб қўйилдики, мамлакатларимизнинг иқтисодий ҳамкорлиги, албатта, муҳим аҳамиятга эга, лекин маданий ва ижтимоий соҳадаги алоқаларни ҳам қўллаб-қувватлаш орқали муносабатларимиз кўламини янада кенгайтириш мумкин. Анъанавий қадриятларнинг муштараклиги, маънавий яқинлик ва аждодлар меросига алоҳида меҳр билан муносабатда бўлиш тамойиллари халқларимизни яқинлаштирибгина қолмай, қандай қилиб давлатларимиз шерик бўлганини англаш имконини ҳам беради. Ана шу асосда, Япония бизга мунтазам равишда беғараз ёрдам кўрсатиб келяпти. Ҳозир бу ёрдамнинг ҳажми 90,7 миллион АҚШ долларига етган. Ҳукуматнинг "Тараққиётга расмий ёрдам" дастури доирасида эса телекоммуникация, транспорт инфратузилмаси ва таълим соҳаларидаги лойиҳалар ижроси учун 560 миллион АҚШ доллари миқдорида имтиёзли давлат кредити берилди.

Делегациянинг Ўзбекистонга ташрифи чоғида Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтига Япониядан хушхабар келди. Ҳукумат беғараз ёрдам тариқасида мазкур олий ўқув юртига грант ажратиш тўғрисидаги лойиҳани тасдиқлабди. 4 миллион долларлик бу лойиҳа институтга замонавий ўқув қуроллари, компьютер техникаси ва технологик жиҳозлар беришни кўзда тутади.

Шунингдек, Япония халқаро ҳамкорлик банкидан ҳам экспорт кредитлари олинмоқда. Шу кунгача бу банк ёқилғи-энергетика ва тўқимачилик соҳалари учун Ўзбекистонга 720 миллион АҚШ доллари миқдорида кредит берди.

Умуман олганда, Япония шу кунгача Ўзбекистонга 1,37 миллиард АҚШ долларидан кўпроқ маблағ ажратган.

"Кейдзай Доюкай" делегациясининг Ўзбекистонга ташрифи, Оқсаройда Президент Ислом Каримов билан ўтган самарали учрашув икки томонлама мулоқотни янада кучайтириши аён. Бундай дейишга асос етарли. Жумладан, делегация аъзоларининг сафардан қониқиш ҳосил қилганини таъкидлаш мумкин. Эндиликда Ўзбекистон-Япония муносабатлари давлат даражасидаги алоқалардан ташқари, мамлакатимиз кичик ва ўрта бизнес соҳасига тўғридан-тўғри сармоя жалб қилиш воситаси билан ҳам ривожланиши кутилмоқда. Бу қўшма корхоналар кўпайишига олиб келади. Ҳамкорлик ривожланади, деган башорат учун керагидан ортиқ асос бор. Икки халқнинг тарихий ва маданий меросни ҳурмат қилиши, иқтисодий ривожланиш масалаларига тўғри, холис ва оқилона ёндашуви, дунёвий аҳамиятга молик кўплаб масалаларга муносабатнинг муштараклиги, қолаверса, мамлакатларимизнинг дўстона яқинлиги XXI асрда Ўзбекистон билан Япония ўртасидаги ҳамкорликни янада кенгайтириш ва мустаҳкамлаш имконини беради.

Шерзодхон ҚУДРАТХЎЖАЕВ.
(ЎзА).

Мухбирлар билан мулоқот

Нукусда мамлакатимиз марказий газеталари, Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси, Ўзбекистон Миллий ахборот агентлигининг Қорақалпоғистондаги ўз мухбирлари ва маҳаллий журналистлар билан учрашув ўтказилди.

Қорақалпоғистон Жўқорғи Кенгеси Раиси Т. Камолов мисли кўрилмаган қурғоқчилик шароитида Жанубий Оролбўйи воҳаси меҳнаткашлари амалга ошираётган ишлар, иқтисодий ислоҳотларнинг бориши тўғрисида батафсил гапириб берди. Олий Мажлис V сессияси томонидан қўйилган вазифаларга тўхталди.

Бу галги учрашув Қорақалпоғистон раҳбарларининг мамлакат оммавий ахборот воситаларининг ҳудудий вакиллари билан жорий йилдаги учинчи мулоқоти бўлади.

Янгибой ҚЎЧҚОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЯНГИ АВЛОД УЧУН ДАРСЛИКЛАР

(Давоми. Боши 1-бетда).

ми лотин ёзувига асосланган ўзбек алифбосида нашр қилинди. Уларни тайёрлаш жараёнида бугунги кун талаблари, тарихий ҳақиқат, демократик тараққиёт ва мустақиллик йўлини танлаган жамиятимиз ривожланиши асосларига алоҳида эътибор қаратилди. Мутахассислар фикрича, келгуси йилда мактаблар учун 429 номда 35,6 миллион нусхадаги дарсликлар зарур бўлади. Дарсликлар билан биринчи синф ўқувчилари тўлиқ, юқори синф ўқувчиларининг эса 40 фоизи таъминланган. Ўқув адабиётини нашр этиш ишига республикамизнинг "Шарқ" концерни, "Ўзбекистон", "Меҳнат", "Фан" нашриётлари ҳам ҳисса қўшмоқда.

Янги турдаги ўқув юртлари — академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари учун янги дарсликлар яратилмоқда. 7 номдаги дасрлик босмадан чиқди, яна 36 номдаги дарслик чоп этиш арафасида. Бу борада лицей ва коллежларга олий ўқув юртлари яқиндан ёрдам кўрсатмоқда. Улар юзлаб маъруза матнларини тайёрлаб беришди, вазирликнинг ўзи эса 28 миллион сўмлик ўқув адабиёти ажратди.

Ўзбекистонда ҳар томонлама камол топган, мустақил фикрли, дунёқараши кенг олий маълумотли мутахассислар тайёрлашга катта эътибор қаратилмоқда. Шу боис олий ўқув юртларида янги давлат таълим стандартларига мувофиқ олиб борилаётган таълим жараёнига алоҳида талаблар қўйилмоқда. Бу эса мавжуд ўқув адабиёти заҳирасини тўлиқ янгилашни талаб қилмоқда. Сўнгги йиллар давомида 2 мингдан ортиқ номдаги янги дарсликлар, ўқув қўлланмалари, маъруза матнлари 1,5 миллион нусхадан ортиқ тиражда чоп этилди. 1997 йилдан 2000 йилгача республикамиз олимлари томонидан ўқув адабиёти нашр этиш ва хорижий ўқув адабиётини харид қилишга 1 миллиард сўмдан ортиқ маблағ сарфланди. Бунда ижтимоий-гуманитар йўналишдаги фанлар — тарих, фалсафа, социология, сиёсатшуносликка оид дарсликлар тайёрлашга алоҳида эътибор қаратилди.

Олий ўқув юртлари босмахоналарида чоп этилаётган маърузалар матнлари ўқув жараёнида ниҳоятда қўл келмоқда. Бу усул янги ўқув материалини тайёрлаш ва уни талабаларга етказиб бериш муддатини ниҳоятда қисқартирмоқда. Бугунги кунга келиб олий таълим вазирлигида улар бўйича таълим ишлари олиб борилаётган 12 минг номдаги маърузалар матнларига оид ахборотлар банки тўпланган. Улар синовдан ўтгач, тўлақонли дарслик сифатида чоп этилиши мумкин.

Кўплаб ноёб нашрлар, мамлакатимизнинг ўзида тайёрланган ва хорижий энг янги дасрликлар яқин келажакда 100 минглаб талабалар ва ўқувчиларга етиб боради. Республикамизда янги турдаги дарсликлар — виртуал, мультимедия дарсликлари ҳам оммалашмоқда. Бундай дасрликларни ўқиш мумкин, бундан ташқари, уларнинг ўзи ҳам талаба билан мулоқотга киришади, унга аудио ва видео усуллар орқали ўқув материалларининг турли жиҳатларини намойиш этади. Ўқув адабиётларининг электрон вариантлари ҳам яратилмоқда. Бунда 1 та дискетага 150 та ўрганилаётган мавзу, CD-ROM-дискда эса бир йўналишдаги ўқув курсларининг бутун мажмуаси жойлаштирилади. Уларнинг нархи ҳам қиммат эмас - 450 сўмдан 1,5 минг сўмгача. Бундан ташқари электрон дарсликларни лотин графикасига ўтказиш қулайдир.

Сўнгги йилларда чоп этилган барча янги турдаги ўқув адабиёти семинар доирасида бўлиб ўтган кўргазмада намойиш этилди.

Семинарда бу турдаги адабиётларни нашр этиш ишларини жадаллаштириш зарурлиги қайд этилди. Дарсликлар яратишга Ўзбекистон Фанлар академияси олимларини янада кенгроқ жалб этиш, зарур ҳолларда техник йўналишдаги хорижий нашрларни харид қилиш, тегишли экспертиза ўтказилгач, уларни ўзбек тилига таржима қилиш марказларини яратиш, виртуал, узоқдан туриб бошқариладиган таълимни ривожлантириш, электрон кутубхоналар яратиш ишлари режалаштирилмоқда. Семинарда бу борада Интернет тармоғидан фойдаланиш, унинг ёрдамида мамлакатимиздаги ва хориждаги педагогик адабиёт тайёрловчи энг яхши марказлар тўғрисида ахборотлар банкини шакллантириш ва улар билан ҳамкорликни йўлга қўйиш ишларини янада кенгайтириш таклиф этилди.

Семинар ишида Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Т.Рисқиев иштирок этди.

А.ИВАНОВА,
ЎзА мухбири.

Кийганингиз атлас бўлсин...

Булоқбошилик ипакчилар ўзларининг ташаббускорлиги билан элга танилган. Айни пайтда улар чет эллик ҳамкасблари билан ҳамкорликда тармоқни янада ривожлантиришга ҳаракат қилишаётир. Айниқса, «Булоқбоши ипаги» очиқ акциядорлик жамияти раҳбарларининг Хитой Халқ Республикасининг «Вий-Хай» компанияси билан ҳамкорликда иш юритиш ҳақидаги ташаббуси «Ўзбек ипаги» уюшмаси томонидан маъқуллангач, ишлар янада юришиб кетди.

Бугун жамият қошида жаҳон андозаларига мос келадиган сифатли атлас тўқиб чиқарадиган цех қурилиши жадаллик билан олиб борилмоқда.

Цех мустақилликнинг 10 йиллиги байрами арафасида ишга туширилади. Демак, Булоқбошида яна ўнлаб ёшлар ишга жойланади.

СУРАТДА: атлас тўқувчи Матлуба Тошматова.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

Юбилей... «Меҳрибонлик уйи»да

Ангренлик «Тинзинисо Абдуллаева ўзининг 60 ёшлик юбилейида совға олмади, балки... совға қилди. У аввалроқ бир қозон сумалак пишириб, «Меҳрибонлик уйи» тарбияланувчиларига тарқатган бўлса, энди дошқозонда ош дамлаб, 60 нафар меҳрга муҳтож болаларни тўкин дастурхон атрофида меҳмон қилди. Унинг ўн нафар фарзанди, йигирма беш набираси қамишдан бел боғлаб хизматда бўлди.

Н.НИЁЗОВ.

«Форд» ёрдамга ошиқмоқда

Фарғона шаҳар аҳолисига "Форд" русумли тез ёрдам машиналари хизмат кўрсата бошлади. Ушбу замонавий тез ёрдам машиналарида ҳаракат жараёнидаёқ беморларга биринчи тиббий ёрдам кўрсатиш имкониятлари мавжуд.

— Мазкур замонавий тез ёрдам машиналари кўмагида кардиология ва жонлантириш махсус гуруҳлари ташкил қилдик, — дейди Фарғона шаҳар тез тиббий ёрдам бўлими бош врачи А.Ниёзов. — Бу аҳолига тиббий хизмат кўрсатиш сифати ва салмоғини оширишда қўл келади. Қолаверса, замонавий "Автоамбуланс"лар бемор саломатлигини мунтазам назоратга олиш, бир вақтнинг ўзида амалий ёрдам кўрсатиш учун зарур бўлган анжомлар билан жиҳозланган.

Р.КАМОЛОВ,
ЎзА мухбири.

Божхона бекати

Пойабзал қатидаги героин

«Тошкент-Аэро» ихтисослаштирилган божхона комплексининг 1-сонли «Аэропорт» божхона маскани ходимлари томонидан «Тошкент-Красноярск» йўналиши бўйича К 584-рейс билан учиб кетувчи йўловчилар божхона назоратидан ўтказилди. Айни чоғда шу рейс билан учиб кетишга шайланган Ўзбекистон Республикаси фуқароси Василий Манин исмли шахснинг қўл юки ва оёқ кийимлари «Арчибальд» лақабли хизмат ити ёрдамида текширилаётган пайтда итнинг безовталигидан йўловчига нисбатан шубҳа уйғонди. Сўнг Василий Манин холис гувоҳлар иштирокида шахсий кўрикдан ўтказилди. Натижада, унинг оёқ кийими тагликларида умумий вазни 656,22 грамм оқ кукунсимон модда борлиги аниқланди. У экспресс-анализ қилиш чоғида героин гиёҳванд моддаси эканлиги маълум бўлди.

Айни шу йўналиш бўйича учиб кетмоқчи бўлган йўловчи Р. Ҳамроқулов исмли шахс ҳам Маниннинг усулини қўллабди. Унинг оёқ кийими тагидан ҳам ярим килодан кўпроқ героин гиёҳванд моддаси топилди.

А. ТИЛОВОВ.

«Автокарвон» йўлга чиқди

Пойтахтимиздан чиққан «Автокарвон» Сурхон тарафларга йўл солди. «Оналар ва болалар» йили доирасида ўтказилаётган ушбу тадбир ҳаракат хавфсизлигининг олдини олиш билан бирга, болалар билан боғлиқ йўл ҳаракати ҳодисаларининг ҳам олдини олишга хизмат қилади. «Автокарвон»нинг кейинги юриши Фарғона водийси вилоятларига уюштирилади. Тадбир Болаларни ҳимоя қилиш куни — июнда ниҳояланади.

Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлисининг
ҚАРОРИ

«Аҳолини сил касаллигидан муҳофаза қилиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунини амалга киритиш ҳақида

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

1. "Аҳолини сил касаллигидан муҳофаза қилиш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни матбуотда эълон қилинган кундан эътиборан амалга киритилсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳукумат қарорларини "Аҳолини сил касаллигидан муҳофаза қилиш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқлаштирсин, вазирликлар, давлат қўмиталари ва идоралар мазкур Қонунга зид бўлган ўз норматив ҳужжатларини қайта кўриб чиқишлари ва бекор қилишларини таъминласин.

Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлисининг Раиси **Э.ХАЛИЛОВ**

Тошкент шаҳри,
2001 йил 11 май.

8

Буклаш чизиғи

Ўзбекистон Республикасининг
ҚОНУНИ

Аҳолини сил касаллигидан муҳофаза қилиш тўғрисида

«Халқ сўзи» — «Народное слово»
2001 йил

Буклаш чизиғи

Қирқиш чизиғи

муассасаларини хабардор қилишлари шарт.

Сил касаллигига чалинган шахслар турар жойларидаги сил касаллигига қарши кураш муассасасида ҳисобга олинади.

7-модда. Тергов ҳибсхоналарида ва жазони ижро этиш муассасаларида сақланаётган шахсларни сил касаллигидан муҳофаза қилиш

Тергов ҳибсхоналарида ва жазони ижро этиш муассасаларида сақланаётган шахслар сил касаллигининг олдини олиш мақсадида қонун ҳужжатларида белгиланган тартиб ва муддатларда мажбурий тиббий кўрикдан ўтказилиши шарт.

Тергов ҳибсхоналарида ва жазони ижро этиш муассасаларида сақланаётган шахслар сил касаллигига чалинган ҳолларда уларга зарур тиббий ёрдам кўрсатилади.

Тергов ҳибсхоналарида ва жазони ижро этиш муассасаларида сақланаётган, сил касаллигининг юқумли шаклларига чалинган шахслар ажратиб қўйилади ва даволаш учун ихтисослаштирилган сил касаллигига қарши кураш муассасаларига қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ётқизилади.

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг тиббий хизмати ходимлари тергов ҳибсхоналарида ёки жазони ижро этиш муассасаларида сақланаётган шахсларнинг турар жойларидаги сил касаллигига қарши кураш муассасаларини қуйидагилардан хабардор қилишлари шарт:

мазкур шахслар сил касаллигига чалинганлиги илк бор аниқланган ҳар бир ҳолат ҳақида;

жазони ижро этиш муассасаларидан озод қилинаётган, сил касаллигига чалинган беморлар ҳақида;

мазкур шахсларнинг сил касаллигидан вафот этганлиги ҳолатлари ҳақида.

Жазони ижро этиш муассасалари маъмурияти озод қилиниш тўғрисидаги маълумотномаларда жазони ўтаб бўлган шахсларда сил касаллиги бор-йўқлиги ҳақида белги қўйиши шарт.

Ички ишлар органлари:

жазони ижро этиш муассасасидан келган, сил касаллигига чалинган бемор шахснинг паспортини ёки бошқа ҳужжатини расмийлаштириш пайтида сил касаллигига қарши кураш муассасасини у хизмат кўрсатаётган ҳудудга сил касаллигига чалинган бемор келганлиги ҳақида хабардор қилади ва унинг яшаш манзилини кўрсатади;

жазони ижро этиш муассасаларидан келган, сил касаллигига чалинган беморлар сил касаллигига қарши кураш муассасаларида ҳисобга олиниши устидан назоратни амалга оширади.

8-модда. Аҳолини сил касаллигидан муҳофаза қилишга доир ветеринария-санитария тадбирлари

Ветеринария хизматлари аҳолини сил касаллигидан муҳофаза қилиш мақсадида ҳайвонларни Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигининг давлат ветеринария хизмати белгилаган тартиб ва муддатларда мажбурий тарзда туберкулин ёрдамида ташхис қўйишдан ўтказади.

4

Буклаш чизиғи

Сил касаллигига чалинган ва соғлом ҳайвонларни бирга сақлаш, шунингдек сил касаллигига кўра ноқулай бўлган чорвачилик объектларидаги ҳайвонлар ва чорвачилик маҳсулотларини эркин реализация қилиш тақиқланади.

Сил касаллигига кўра ноқулай бўлган чорвачилик объектларидаги ҳайвонлар белгиланган тартибда фақат гўшт комбинатларида ва кушхоналарда сўйилади.

Сил касаллигидан ўлган ҳайвонларни, шунингдек уларнинг зарарланган аъзолари, тўқималари ва таналарини утилизация қилиш қонун ҳужжатларига мувофиқ амалга оширилади.

Санитария-эпидемиология, ветеринария хизматлари муассасалари ҳамда сил касаллигига қарши кураш муассасалари одамлар ва ҳайвонларнинг сил касаллигига чалиниш ҳоллари тўғрисида ўзаро хабар бериб турилишини таъминлайдилар.

9-модда. Аҳолига сил касаллигига қарши ёрдам кўрсатиш

Аҳолига сил касаллигига қарши ёрдам кўрсатиш сил касаллигининг олдини олишга, унга барвақт ташхис қўйиш, уни вақтида ва малакали даволашга қаратилган махсус профилактика, санитария-эпидемиология ва ветеринария тадбирлари ўтказишни ўз ичига олади.

Аҳолига сил касаллигига қарши ёрдам фуқаролар ихтиёрий равишда мурожаат қилганда, уларнинг ўз розилигига кўра ёхуд қонуний вакилларининг розилиги билан кўрсатилади.

Давлат органлари аҳолига сил касаллигига қарши ёрдам кўрсатиш учун:

сил касаллигига қарши амбулатория, стационар ва санаторий ёрдами кўрсатувчи муассасаларни ташкил этади;

сил касаллигига чалинган болаларни сил касаллигига қарши курашувчи стационар ва санаторий муассасаларида ўқитиш учун шароитлар яратади;

сил касаллигига чалинган шахсларнинг меҳнат терапиясини ташкил этиш ҳамда уларни янги касбларга ўргатиш учун сил касаллигига қарши кураш муассасаларида даволаш-меҳнат устахоналарини барпо этади;

сил касаллигига чалинган шахсларга ижтимоий ёрдам кўрсатиш мақсадида бошқа чора-тадбирларни кўради.

10-модда. Аҳолига сил касаллигига қарши ёрдам кўрсатилиши устидан назорат қилиш

Аҳолига сил касаллигига қарши ёрдам кўрсатилиши устидан назорат Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш

5

Қирқиш чизиғи

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛИКЛАРИ, МУАССАСАЛАРИ, ТАШКИЛОТЛАР ВА КОРХОНАЛАР РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА !

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ТЕХНИКА УНИВЕРСИТЕТИ

ректорати 2000-2001 ўқув йилида бакалавриатура йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича бюджет асосида битирувчиларни уч томонлама шартнома асосида иш жойларига тақсим қилишга киришмоқда. Шу муносабат билан битирувчи бакалавр ва магистрларга сиз раҳбарлик қилаётган муассасангизда эҳтиёж бўлса, 25 майгача таклифлар беришингизни сўраймиз. 2000-2001 ўқув йилида қуйидаги жадвалда кўрсатилган мутахассисликлар ва йўналишлар бўйича университетни битираётган юқори малакали ёш мутахассислар ҳақидаги маълумотни сизнинг эътиборингизга ҳавола этамиз.

БАКАЛАВРИАТУРА

№	Мутахассислик номи	Жами	Фарғона	Андижон	Наманган	Тошкент	Тошкент шаҳри	Сирдарё	Жиззах	Бухоро	Самарқанд	Навоий	Қашқадарё	Сурхондарё	Хоразм	Қорақалп. Респуб.	Бошқа респуб.
		Шу жумладан вилоятлар бўйича															
1.	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1.	Менежмент (соҳалар бўйича)	23	-	-	-	3	11	-	1	-	-	-	6	-	2	-	-
2.	Дизайн	8	-	-	-	3	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	Иқтисодда ахборот тизимлари	6	-	-	-	-	4	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-
4.	Бизнес ва бошқарув *)	59	3	3	5	19	6	5	-	4	6	-	3	-	2	3	-
5.	Электроника ва микроэлектроника	37	1	-	1	8	10	1	1	2	1	-	6	1	4	1	-
6.	Метрология, стандартлаш ва сертификатлаш	11	-	2	-	3	-	-	-	-	1	-	3	-	1	1	-
7.	Асбобсозлик	6	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	2	-	-	-	1
8.	Автоматлаш ва бошқарув	28	1	3	2	5	9	-	1	-	-	1	5	1	-	-	-
9.	Информатика ва информацион технологиялар	49	1	2	4	4	23	1	1	1	1	2	5	-	4	-	-
10.	Радиотехника	14	-	-	-	1	4	-	-	1	-	-	5	2	1	-	-
11.	Ер усти транспорт тизимлари	26	-	1	-	6	13	-	-	-	-	1	3	1	-	-	1
12.	Агроинженерия	8	1	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	2	-	1	-
13.	Технологик машина ва жиҳозлари	47	-	1	-	14	23	-	-	-	-	2	3	3	-	1	-
14.	Иссиқлик энергетикаси	35	1	-	2	8	14	2	1	1	-	-	4	1	1	-	-
15.	Электротехника, электромеханика ва электротехнология	47	-	-	3	8	15	-	3	-	-	2	14	2	-	-	-
16.	Электроэнергетика	26	-	-	1	1	12	-	-	-	1	-	9	2	-	-	-
17.	Энергия тежаш, электротехник тизимлари ва мажмуалар	10	-	-	-	1	3	1	1	-	-	-	3	1	-	-	-
18.	Гидроэнергетика	10	-	1	-	2	1	1	1	-	-	1	3	-	-	-	-
19.	Нефть ва газ иши	40	-	-	1	3	14	1	2	5	-	1	11	1	-	-	1
20.	Кимёвий технология ва биотехнология	12	1	-	-	-	7	1	-	-	-	-	2	-	1	-	-
21.	Атроф муҳит муҳофазаси	10	-	-	1	2	5	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-
22.	Геология	16	-	-	-	-	-	6	-	-	1	-	6	3	-	-	-
23.	Металлургия	15	-	-	-	8	4	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-
24.	Кончилик иши	28	-	-	-	5	10	1	2	1	3	-	5	1	-	-	-
25.	Кончилик электромеханикаси	9	-	-	-	1	5	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-
	ЖАМИ	580	9	13	20	106	203	21	17	15	16	10	101	23	16	7	3

МАГИСТРАТУРА

№	Мутахассислик номи	Жами	Фарғона	Андижон	Наманган	Тошкент	Тошкент шаҳри	Сирдарё	Жиззах	Бухоро	Самарқанд	Навоий	Қашқадарё	Сурхондарё	Хоразм	Қорақалп. Респуб.	Бошқа респуб.
		Шу жумладан вилоятлар бўйича															
1.	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1.	Менежмент	7	-	-	-	1	5	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
2.	Нефть ва газ конларини қидириш	3	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
3.	Нефть ва газ дала геофизикаси	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	Саноат иссиқлик энергетикаси	4	-	-	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	Электр станциялар	3	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Электр таъминоти (соҳалар бўйича)	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	Гидроэнергетик курилмалардан фойдаланиш	3	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-
8.	Машинасозлик технологияси	3	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9.	Қишлоқ хўжалик машиналари ва жиҳозлари	3	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	—	-	1	-
10.	Ички ёнув двигателлари	3	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	—	-
11.	Саноат қурилмалари ва технологик мажмуаларининг электр юритмалари, уларни автоматлаш	3	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
12.	Физикавий электроника	5	1	-	-	1	3	-	-	-	-	-	-	—	-	-	-
13.	Электрон техника материаллари ва компонентлари физикаси ҳамда технологияси	2	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14.	Саноат электроникаси	3	-	-	-	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
15.	Метрология, стандартлаш ва сифатни бошқариш	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16.	Электрон-ҳисоблаш воситалари қисмлари ва қурилмалари	3	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17.	Техник тизимларда автоматика ва бошқарув	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18.	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаш	2	-	-	-	1	1	-	—	-	-	-	-	-	-	-	-
19.	Радиотехника	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20.	Ҳисоблаш машиналари, комплекслар, тизимлар ва тармоқлар	3	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-
21.	Бошқариш ва ахборотни қайта ишлашнинг автоматлашган тизимлари	3	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22.	Нефть ва газни қайта ишлаш корхоналари экологияси	5	1	-	-	1	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
23.	Нефть ва газ конларини ишга тушириш ва улардан фойдаланиш	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-
24.	Нефть ва газ қудуқларини бурғилаш	3	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
25.	Газ-нефть ҳайдовчи қувурлар ва газ-нефть сақлаш омборларини лойиҳалаш, қуриш	3	-	-	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
26.	Газ-нефть ва нефть-кимёвий жиҳозлар	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27.	Атроф-муҳитни ҳимоя қилиш ва табиий манбалардан оқилона фойдаланиш	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
28.	Маркшейдерлик иши	4	-	-	-	1	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
29.	Фойдали қазилма конларининг геологияси ва қидирув ишлари	3	-	-	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
30.	Қора металлар металлургияси	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	—	-	-	-
	ЖАМИ	85	3	1	-	17	42	6	1	1	4	3	4	1	-	1	1

***) Бизнес-бошқарув факультетида (маркетинг ва молия йўналишлари бўйича) инглиз тилини мукаммал биладиган бакалаврлар тайёрланади.**

2001-2002 ўқув йилига юқорида кўрсатилган мутахассислик ва йўналишлар бўйича магистратура ва бакалавриатурага қабул эълон қилинади.

Манзилимиз: 700095, Тошкент ш., Университет кўчаси, 2.
Тел.: 46-88-70 (маркетинг ва мутахассисларни мақсадли тайёрлаш бўлими), 29-22-68 (тел/факс).

вазирлиги, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигининг давлат ветеринария хизмати, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, шунингдек сил касаллигига қарши кураш муассасаларига эга бўлган вазирликлар, давлат қўмиталари ва идоралар томонидан амалга оширилади.

11-модда. Сил касаллигига чалинган шахсларнинг ҳуқуқлари

Сил касаллигига чалинган шахслар қуйидаги ҳуқуқларга эга:

ўзларига нисбатан мурувватли ва инсоний муомала қилиниши;

ўз ҳуқуқлари тўғрисида ҳамда чалинган касалликларининг хусусияти ва қўлланилаётган даволаш усуллари ҳақида маълумот олиш;

сил касаллигига қарши ёрдам кўрсатишнинг барча турларини, шу жумладан амбулатория ва стационар шароитларида маслаҳат-ташхис қўйиш, даволаш ва реабилитация ёрдамини, сил касаллиги билан боғлиқ барча экспертиза турларини, санитария-профилактика ёрдамини олиш;

ихтисослаштирилган санаторийларда даволаниш;

ижтимоий-маиший ёрдам олиш;

ишга жойлашишда кўмак олиш;

ўқиш ва қайта таълим олиш.

Сил касаллигига чалиниш оқибатида меҳнат қобилиятини вақтинчалик йўқотган шахсларнинг иш жойи, эгаллаб турган лавозими белгиланган тартибда уларда сақланиб туради ҳамда уларга вақтинча меҳнатга лаёқатсизлик нафақаси тўланади.

Ётоқхоналарда, шунингдек аниқ мақсадли коммунал уй-жой фондининг турар жойларида яшовчи шахсларда сил касаллигининг юқумли шакллари аниқланган тақдирда, уларга қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда алоҳида уй-жой майдони берилади.

Сил касаллигига чалинган шахсларнинг болалари ихтисослаштирилган мактабгача тарбия болалар муассасаларига, мактаблар, интернатлар ва санаторий-соғломлаштириш муассасаларига навбатдан ташқари қабул қилиниш ҳуқуқидан фойдаланадилар.

Сил касаллигига қарши кураш муассасаси ёки санаторийсида даволанаётган болаларга умумий ўрта таълим дастури бўйича ўқиш имконияти яратилади.

Сил касаллигига чалинган ва шу туфайли ногирон деб топилган болаларнинг ота-оналари (қонуний вакиллари) сил касаллигига қарши кураш муассасасида болалари билан бирга бўлиш ҳуқуқига эгадирлар.

Сил касаллигига чалинган беморлар ва уларни кузатиб борувчи шахслар сил касаллигига қарши кураш санаторийсига бориб келишда маҳаллий бюджет маблағлари ҳисобидан йилига бир марта текин юриш ҳуқуқига эга. Сил касаллигига қарши кураш муассасаларига маслаҳат олиш ва даволаниш учун чақирилаётган ёки юборилаётган, сил касаллигига ча-

6

Буклаш чизиғи

нома қоидалари қўлланилади.

4-модда. Аҳолини сил касаллигидан муҳофаза қилишнинг асосий принциплари

Аҳолини сил касаллигидан муҳофаза қилишнинг асосий принциплари қуйидагилардан иборат:

сил касаллиги тарқалишининг олдини олишга доир профилактика чора-тадбирларини амалга оширишнинг изчиллиги ва доимийлиги;

Ўзбекистон Республикаси фуқароларига, мамлакатимизда доимий яшаб келаётган фуқаролиги бўлмаган шахсларга сил касаллигига қарши бепул ёрдам кўрсатиш.

5-модда. Аҳолини сил касаллигидан муҳофаза қилишни таъминлаш

Аҳолини сил касаллигидан муҳофаза қилиш профилактика тадбирлари, тиббий кўриклар ўтказиш ва аҳолини сил касаллигига қарши кураш муассасаларида, шунингдек давлат соғлиқни сақлаш тизимининг бошқа муассасаларида сил касаллигидан даволаш йўли билан амалга оширилади.

Аҳолини сил касаллигидан муҳофаза қилишни таъминлаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги белгилаган тартибда мажбурий тарзда BCG билан чақалоқларни вакцинация ва болаларни ревакцинация қилиш ҳамда туберкулин ёрдамида ташхис қўйиш амалга оширилади.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги мажбурий тиббий кўрикдан ўтмаган ёхуд атрофдагиларга сил касаллигини юқтириш хавфи мавжуд бўлган шахсларнинг бажариши ижозат этилмайдиган ишлар рўйхатини қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда тасдиқлайди. Рўйхатда кўрсатилган ишларни бажариши ижозат этилган шахсларни мажбурий тиббий кўрикдан ўтказиш уларни албатта бактериоскопик текширувдан, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан белгиланадиган даврийликда рентген-флюорография текширувидан ўтказишни ўз ичига олади.

Сил касаллигининг юқумли шаклларига чалинган беморларнинг ётоқхоналарга кўчиб киришига йўл қўйилмайди.

Сил касаллигига чалинган беморларнинг яшаш, иш, ўқиш жойларида (эпидемия ўчоқларида) эпидемияга қарши ва соғломлаштириш тадбирлари қонун ҳужжатларига мувофиқ амалга оширилади.

6-модда. Сил касаллигига чалинган шахсларни ҳисобга олиш

Тиббиёт муассасалари, шу жумладан Ўзбекистон Республикаси Мудофаа, Ички ишлар, Фавқулодда вазиятлар вазирликларининг, Миллий хавфсизлик хизматининг, Давлат божхона қўмитасининг, Давлат чегараларини ҳимоя қилувчи қўмитанинг тиббий хизматлари тиббий кўрик натижасида сил касаллиги борлиги аниқланган шахслар ҳақида уларнинг турар жойларидаги сил касаллигига қарши кураш

3

Қирқиш чизиғи

Ўзбекистон Республикасининг

ҚОНУНИ

Аҳолини сил касаллигидан муҳофаза қилиш тўғрисида

1-модда. Ушбу Қонуннинг асосий вазифалари

Ушбу Қонун сил касаллигининг олдини олишга қаратилган ижтимоий, тиббий, санитария-гигиенага оид, эпидемияга қарши ва бошқа чора-тадбирларни амалга оширишнинг, шунингдек сил касаллигига чалинган беморларни аниқлаш, даволаш, диспансер кўригидан ўтказиш ва реабилитация қилишнинг ҳуқуқий асосларини белгилайди.

2-модда. Асосий тушунчалар

Ушбу Қонунда қуйидаги асосий тушунчалар қўлланилади:

BCG — Кальметт-Герен бациллаcи: сил касаллиги микробининг вакцина сифатида қўлланиладиган кучсизлантирилган штамми (кўриниши);

вакцинация — сил касаллигининг олдини олиш мақсадида чақалоқларда фаол иммунитет ҳосил қилиш усули;

ревакцинация — касал юқтирмаслик бобидаги йўқолган хусусиятни тиклаш ёки сил касаллигига нисбатан янада кучлироқ даражада иммунитет ҳосил қилиш учун одам ёки ҳайвон организмига такрорий равишда вакцина киритиш;

сил касаллиги — сил микобактериялари қўзғатадиган юқумли касаллик;

сил касаллигининг юқумли шакллари — сил касаллигининг сил микобактерияларини чиқариб турадиган фаол шакллари;

сил касаллигига кўра ноқулай бўлган чорвачилик объекти — ҳайвонларнинг сил касаллигига чалиниш ҳолати мавжуд бўлган объект;

сил микобактериялари (микроорганизмлар) — сил касаллигини қўзғатувчилар;

туберкулин ёрдамида ташхис қўйиш — касалликни аниқлаш учун одам ва ҳайвонларни туберкулин ёрдамида текшириш усули.

3-модда. Аҳолини сил касаллигидан муҳофаза қилиш тўғрисидаги қонун ҳужжатлари

Аҳолини сил касаллигидан муҳофаза қилиш тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ушбу Қонун ва бошқа қонун ҳужжатларидан иборатдир.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида Ўзбекистон Республикасининг аҳолини сил касаллигидан муҳофаза қилиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларида назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шарт-

2

Буклаш чизиғи

линган беморлар маҳаллий бюджет маблағлари ҳисобидан текин юриш (бориб келиш) ҳуқуқига эга.

12-модда. Сил касаллигига чалинган шахсларнинг мажбуриятлари

Сил касаллигига чалинган беморлар:

жамоат жойларида, иш, ўқиш жойида, жамоат транспортидан фойдаланишда, шунингдек яшаш жойларида шу тоифадаги беморлар учун белгиланган санитария нормалари ва қоидаларига риоя этишга;

тиббиёт ходимининг даволаниш режимига, кундалик турмуш ва ишдаги юриш-туришига доир тавсияларини бажаришга;

тиббиёт ходимининг чақирувига мувофиқ сил касаллигига қарши кураш муассасасига келишга;

турар жойи ўзгарган тақдирда ўн кунлик муддат ичида янги жойдаги сил касаллигига қарши кураш муассасасида ҳисобга туришга мажбурдирлар.

Сил касаллигининг юқумли шаклига чалинган ва шифокор белгилаган даволанишдан бўйин товлаётган шахслар қонунда белгиланган тартибда жавобгар бўладилар.

13-модда. Сил касаллигига қарши ёрдам кўрсатишда иштирок этаётган ходимлар учун кафолатлар ва имтиёзлар

Аҳолига сил касаллигига қарши ёрдам кўрсатишда иштирок этаётган тиббиёт ходимлари ва бошқа ходимлар меҳнат шароити ноқулай ва ўзига хос ишларда банд бўлган шахслар жумласига киритилади ва уларга қонун ҳужжатларида назарда тутилган имтиёзлар берилади.

Тиббиёт ходимлари ва бошқа ходимларга улар хизмат вазифаларини бажариш чоғида сил касаллиги юқса, бу - касбий касалликлар тоифасига киритилади.

14-модда. Аҳолига сил касаллигига қарши ёрдам кўрсатишни молиялаштириш

Аҳолига сил касаллигига қарши ёрдам кўрсатиш билан боғлиқ харажатларни молиялаштириш бюджет маблағлари, бюджетдан ташқари манбалар ва қонун ҳужжатлари билан тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобидан амалга оширилади.

15-модда. Аҳолини сил касаллигидан муҳофаза қилиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун жавобгарлик

Аҳолини сил касаллигидан муҳофаза қилиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларининг бузилишида айбдор шахслар белгиланган тартибда жавобгар бўладилар.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти

И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2001 йил 11 май.

7

Қирқиш чизиғи

Мустақилликнинг ўн йиллигига

Нашриёт туҳфалари

Айни баҳор ўз сепини ёйган кунларда нашриётимиз ўзбек халқининг суюкли шоири Абдулла Ориповнинг тўрт жилдлик мукаммал тўпламини тақдим этди. Бутун ижодий фаолияти давомида халқимизнинг дилидаги сўзни айтиб келган, шеърият осмонида ёрқин юлдуз бўлиб порлаган ардоқли ижодкорнинг ўзига хос умр ҳисоботи унинг мухлисларига қанчалик кутилган совға бўлганлигини таърифлашга ҳожат бўлмаса керак. Биринчи ва иккинчи жилдларда бетакрор шоирнинг қалб қатидан сизиб чиққан ва ҳозирги адабиётимизнинг маънавий бойлигига айланган шеърлари, достонлари ўрин олган. Учинчи жилд таржималардан иборат. Тўртинчи жилдда «Барҳаёт обида» киносценарийси, мақолалар, суҳбатлар, хотиралар, қайдлар — жами 100 дан ортиқ бадиий-публицистик асарлар жамланган.

Нашриётимиз ўзбек адибларининг истиқлолни тараннум этувчи кўплаб китобларини чоп этяптики, уларда миллий истиқлол ғояси етакчи мавзу сифатида ўз ифодасини топган. Чунончи, профессор Ю. Абдуллаевнинг «Жаҳон олий таълими: қиёсий таҳлил», ёзувчи ва журналист М. Сафаровнинг «Миллат шаъни фидойилари», шоир ва адабиётшунос Н. Муҳаммаднинг «Кеш ва Насаф алломалари», файласуф олим Н. Ғойибовнинг «Амир Темур даври маданияти» асарлари шулар жумласидандир.

Албатта, миллий адабиётимизни буюк мутафаккир Алишер Навоий ижодиётисиз тасаввур қилиб бўлмайди. Мустақиллик йилларида эса ҳазрат Алишер Навоий меросига нашриётимиз кўп марта мурожаат қилди ва унинг китобларини чоп этди. Жумладан, «Хамса» достонлар туркуми насрий баёни билан 5 жилдда босмадан чиқди. Шунингдек, бу улуғ сўз санъаткорининг «Лисонут-тайр», «Топмадим», «Қаро кўзим», «Муножот» каби мажмуалари китобхонлар қўлига тегди.

2001 йилда ҳам нашриёт буюк даҳо ижодини халқимизга етказиш бўйича ўз туҳфасини тайёрламоқда. Аввало, шоир портрети катта нусхада чоп қилинди. Алишер Навоий бисотидан сараланган «Нодир ҳикматлар» рисоласи янги ўзбек алифбосида ўқувчилар қўлига етиб борди. «Навоий» альбоми (Навоий шаҳри ҳақида) ўзбек, рус ва инглиз тилларида чоп қилинди. В. Раҳмоновнинг Алишер Навоий ижодини ўрганишда катта омил бўлувчи қисқача луғати чоп қилиниш арафасида. Яқин кунларда шеърият мулки султонининг «Ғазаллар» тўплами ҳам нашрдан чиқади.

Ўзбекистон мустақиллигининг ўн йиллигига атаб бир қатор китоблар тайёрланмоқда. Жумладан, «Истиқлол илҳомлари», «Истиқлол йилномаси», «Янгиланишдан — буюк ўзгариш сари», «Ўзбекистон ва Бирлашган Миллатлар Ташкилоти» ҳамда «Қўшиғим сенга, жон Ўзбекистон» каби китобларни чоп қилиш ижодий режамизга киритилган. Нашриёт бисотида мумтоз ва Истиқлол адабиётининг улкан ижодкорлари асарлари ҳам мавжуд. Чунончи, тарихчи олим Турғун Файзиевнинг «Темурийлар шажараси», Ҳабиб Саъдуллонинг «Шукрона», Ғаффор Ҳотамов ва Шодиқул Ҳамроевнинг «Озодликнинг машаққатли йўли», Шарифа Салимованинг «Тонгга қасам» ва Тўхтамурод Тошевнинг «Хиёнат» каби асарларини кўрсатиш мумкин.

Нашриётимиз раҳбарияти дарсликлар нашр этишни ҳам йўлга қўйди. Чунончи, «Жаҳон тарихидан ҳикоялар» (5-синф учун), «Ўзбекистон тарихи» (9-синф учун), «Ўзбек адабиёти» (10-синф учун), «Мусиқа» — 2, 3, 5, 6 ва 7-синфларга ҳамда «Тасвирий санъат» (7-синф учун), китоблари шулар жумласидандир.

Китоб — инсоннинг камолотга эришувида энг биринчи ва қудратли омиллардан биридир. Нашриётимиз муҳтарам китобхонларимизга мўлжаллаб тайёрлаётган китоблар шу эзгу мақсадга хизмат қилади, деб ишонамиз.

Карим НОРМАТОВ,
Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти директори.

Тошкент электротехника алоқа институтида Давлат тест маркази билан ҳамкорликда компьютер синфи ташкил этилди.

Энди олий ўқув юртига кириш истагида бўлган ўқувчи, ушбу компьютер синфига келиб тест топшириши ва икки-уч дақиқада ўз билимига баҳо олиши мумкин.

Компьютер синфлари

— Ҳозирда республикамизнинг бир неча вилоятларидаги олий ўқув юртларида ана шундай компьютер синфларини ташкил этдик, — дейди Давлат тест маркази раҳбари М.Муҳиддинов. — Бунинг афзаллиги шундаки, компьютер синфларга эга вилоятлардаги абитуриентлар узоқ йўл босиб пойтахтга келиши шарт эмас. Балки Давлат Тест марказига уланган компьютер хоналарида ўз билим даражаларини синаши ва ўз иқтидорига қараб, олий ўқув юртларига киришни режалаштириши мумкин.

Дарҳақиқат, ҳозирда республикамизнинг еттита вилоятида ана шундай компьютер синфлари мавжуд. Тошкент электротехника алоқа институтида очилган компьютер синфи эса пойтахтимиздаги Давлат тест марказига уланган иккинчи ўқув даргоҳи бўлди.

Мавжуда ХОЛМАТОВА,
«Халқ сўзи» мухбири.

Спорт

Мотопойгада довюраклар қатнашади

Республикамизда спортнинг бу турига бўлган қизиқиш тобора ошиб бораяпти. Жарқўрғон, Олмалиқ, Жиззах шаҳарларида бўлиб ўтган республика биринчилиги босқичлари Навоий шаҳрида якун топди.

Жамоалар ўртасидаги мусобақада Навоий ва Зарафшон шаҳарлари пойгачилари биринчи ҳамда иккинчи, Тошкент шаҳридаги «Динамо» клуби аъзолари эса 3-ўринни қўлга киритишди. Умумкоманда ҳисобида ғолиблик Навоий вилояти спортчиларига насиб этди. Шунингдек, Хоразм вилояти, Тошкент шаҳри мотоциклчилари ҳам яхши натижаларга эришдилар. Кейинги ўринлар ўтган босқичлар якунларига кўра уларга муносиб кўрилди.

Навоий вилояти ҳокимлиги ва кон-металлургия комбинати барча ғолибларни муносиб тақдирлади.

Абдуваҳоб ПИРМАТОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ҲУРМАТЛИ ЎЗБЕКИСТОНЛИК ТАДБИРКОРЛАР!

Корея Республикасининг Ўзбекистондаги элчихонаси қошидаги Инвестициялар ва Корея савдосини ривожлантириш Агентлиги (KOTRA) сизларни 22 май соат 10.00да «SHERATON TASHKENT» (Grand Ballroom) меҳмонхонасида бўлиб ўтадиган

КОРЕЯ ТЎҚИМАЧИЛИК КЎРГАЗМАСИГА

таклиф этади.

Сиз қуйидаги тўқимачилик маҳсулотлари етказиб берувчи кореялик тадбиркорлар билан амалий алоқалар ўрнатиш имкониятига эга бўласиз:

- *нотўқима матолар;*
- *Micro fabric;*
- *трикотаж;*
- *металл толали матолар;*
- *полиэфир толали (полиэстр) матолар;*
- *штапель духобаси;*
- *полиэфир толали бичимли матолар;*
- *спандекс;*
- *меланж матолар, бичимли трикотаж;*
- *каштачилик маҳсулотлари;*
- *тикиш иплари;*
- *дарпарда, мебель учун синтетик матолар;*
- *сунъий ипак, қоришмалар билан тўқилган матолар;*
- *толаларни елимлаш;*
- *нейлон тафтаси;*
- *ренова, шафтоли ипаги турли мато;*
- *замша, штапель духобаси;*
- *ацетат-металл матоси, ацетат атласи.*

Қўшимча маълумотлар олиш учун қуйидаги телефонларга мурожаат қилинг: (99871) 133-48-69, 133-48-65.

ДИҚҚАТ ТАНЛОВ!

ХОРАЗМ ВИЛОЯТ ҲОКИМИЯТИ КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ БОШҚАРМАСИ

2001 йилда қурилиши мўлжалланган қуйидаги бино ва иншоотларга танлов савдолари ўтказилишини маълум қилади ва мулкчилик шаклидан қатъи назар барча пудрат ташкилотларини танловда қатнашиш учун таклиф қилади.

№	Иншоот номи	Қурилишни туғаллаш муддати	Молиялаштириш манбаи
1	Хоразм вилоят Ҳазорасп туманида жойлашган 11-сон мактаб қурилиши	2002 йил 1 сентябр	Давлат маблағлари ҳисобига

Пудрат ташкилотлари қуйидаги талабларга мувофиқ бўлишлари керак: етарли касбий ва техник малакага, молиявий маблағ ва бошқа моддий имкониятларга, ишончлилиги, тажриба ва обрўли мавқега, гражданлик ва шартнома тузиш ҳуқуқ ва имкониятларига эга бўлишлари шарт.

Танловда иштирок этиш ва тендер ҳужжатларини олиш учун 2001 йил 5 июнгача ҳар куни соат 9.00дан 18.00гача танлов ташкилотчиси — Республика тендер бошқармаси Хоразм филиалига мурожаат қилиш мумкин. ***Манзил: Урганч ш., А.Баҳодирхон кўчаси, 178-уй. («Хоразмирстрой» биноси). Тел.: 226-92-25, 224-28-41.***

Бир жилд тендер ҳужжатлари баҳоси 15000 сўм.

Танлов ташкилотчиси томонидан оферталар 2001 йил 15 июн соат 9.00гача юқорида кўрсатилган манзилда қабул қилинади.

Оферталарни очиш 2001 йил 15 июн соат 10.00га қуйидаги манзилга белгиланган: Урганч ш., Ал-Хоразмий кўчаси, 23-уй.

Республика хўжалик ҳисобидаги «Тендер» бошқармаси Хоразм филиали.

4217

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ФАН ВА ТЕХНИКА ДАВЛАТ КОМИТЕТИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ 10 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН

«ЙИЛНИНГ ЭНГ ЯХШИ ПРОГРАММА МАҲСУЛОТИ»

ЮБИЛЕЙ ТАНЛОВИНИ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Талабномалар 2001 йилнинг 20 июлигача қабул қилинади.

Мулкчилик шаклидан қатъи назар, Ўзбекистон Республикасида рўйхатдан ўтган ташкилот, муассаса ва идоралар ҳамда танловда қатнашиш истагини билдирган Ўзбекистон Республикасида яшовчи барча фуқаролар таклиф этилади.

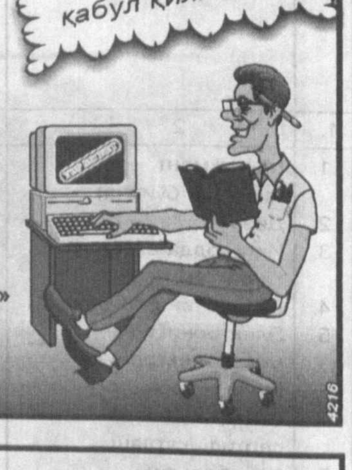

Танлов шартлари ва бошқа маълумотлар билан «Инфо-Фан» Ахборот технологиялар марказида танишишингиз мумкин. Манзилимиз: 700017, Тошкент шаҳри, Ҳ.Сулаймонова кўчаси, 29. Тел.: (998-71) 139-19-52, (ички 19-52), факс (998-71) 139-17-73. E-mail: b.ismailov@scts.uz

4216

«Тибмаҳсулот» бирлашган жамоаси «Тошкент — Тибтехника» корхонаси директори **Миробид ОЧИЛОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига ва яқинларига чуқур таъзия билдиради.

Акциядорлик тижорат «Пахта банки» бошқаруви, касаба уюшмаси ва жамоаси банкнинг Сирдарё вилоят бошқармаси бошлиғи А. Маматовга акаси **Улуғбек МАМАТОВнинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Ижод дунёси» нашриёт уйи ҳамда «Гулхан» журнали таҳририяти жамоалари журналнинг бош муҳаррири **Сафар БАРНОЕВнинг** вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва барча қариндош-уруғларига чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Тошкент Банк коллежи директори Зайниддин Худойбердиевга падари бузруквори **ЁВҚОЧ отанинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Банк-молия академияси жамоаси академия ректори, Мирсобит Очиловга акаси **Миробид ОЧИЛОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Юлдуз» акциядорлик жамияти жамоаси бошқарув раисининг собиқ муовини **Муяссар МУРОДХЎЖАЕВАнинг** вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади ва ҳамдардлик билдиради.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати: Э. Болиев (масъул котиб — «Халқ сўзи»), М. Егоров (масъул котиб — «Народное слово»), Ш. Жабборов (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»), Ш. Ризаев, С. Зинин, М. Мираломов, С. Муҳиддинов, М. Сафаров, Р. Фарҳодий, И.Худоёров, И. Шоғуломов, О. Қаипбергенов (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»), Ў. Ҳошимов.

ТЕЛЕФОНЛАР: *Хатлар бўлими 136-29-89; Котибият 133-10-28; Эълонлар 136-09-25.*

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 2415. 26127 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва операторлар Жамшид Тоғаев ва Зокир Болтаев томонидан саҳифаланди.
Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи котиб — Ю. Ҳамидов.
Навбатчи муҳаррир — Ф. Санаев.
Навбатчи — Б. Остонақулов.
Мусаҳҳиҳ — Ш. Машрабоев.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. Босишга топшириш вақти—22.30

1 2 3 4 5 6